

SIYOSIY PR TEXNOLOGIYALARINING JAMIYATDAGI O’RNI

QDU Jurnalistika fakulteti Axborot xizmati va jamoatchilik bilan aloqalar yo’nalishi
magistranti

Abatniyazova Aygul Shamurat qizi

Annotatsiya

Ushbu ilmiy maqolada siyosiy jamoatchilik bilan aloqalar (Public Relations – PR) tushunchasi, uning jamiyat hayotidagi ahamiyati hamda zamonaviy PR texnologiyalarining siyosiy jarayonlardagi o’rni ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilinadi. Siyosiy PR texnologiyalarining siyosiy partiyalar va boshqa siyosiy institutlar faoliyatida ijobiy imidj shakllantirish, jamoatchilik bilan samarali muloqot o’rnatish, elektorat ishonchini mustahkamlash hamda jamoatchilik fikrini boshqarishdagi roli yoritib beriladi. Shuningdek, raqamli kommunikatsiya vositalarining siyosiy PR faoliyatiga ta’siri va ularning jamiyatdagi siyosiy ongni shakllantirishdagi ahamiyati ochib beriladi.

Kalit soʻzlar: siyosiy PR, PR texnologiyalari, siyosiy kommunikatsiya, imidj, jamoatchilik fikri, elektorat.

Kirish

Bugungi globallashuv va axborotlashuv sharoitida siyosiy jarayonlar tobora murakkablashib bormoqda. Jamiyatda axborot oqimining tezlashuvi, raqamli texnologiyalarning keng joriy etilishi va ijtimoiy tarmoqlarning ommalashuvi siyosiy kommunikatsiya tizimiga yangi talablarni qo’ymoqda. Aynan shu sharoitda siyosiy jamoatchilik bilan aloqalar — siyosiy PR muhim strategik vosita sifatida maydonga chiqmoqda.

Siyosiy PR jamiyat va hokimiyat, siyosiy partiyalar va elektorat o’rtasida o’zaro ishonchni ta’minlashga xizmat qiladi. Siyosiy jarayonlarda ochiqlik, shaffoflik va jamoatchilik bilan muloqotning mavjudligi demokratik taraqqiyotning muhim ko’rsatkichlaridan biri hisoblanadi. Shu bois siyosiy PR texnologiyalarini ilmiy asosda o’rganish dolzarb masala sanaladi.

Siyosiy PR tushunchasi va uning mohiyati

Siyosiy PR — bu siyosiy subyektlar (siyosiy partiyalar, davlat organlari, siyosiy yetakchilar) va jamoatchilik o’rtasida o’zaro ishonchga asoslangan aloqalarni shakllantirish, rivojlantirish va mustahkamlashga qaratilgan tizimli va rejalashtirilgan faoliyatdir. Siyosiy PRning asosiy vazifasi siyosiy axborotni jamiyatga aniq, ishonchli va tushunarli shaklda yetkazish orqali jamoatchilik fikrini ijobiy yo’naltirishdan iborat.

Siyosiy PR reklama yoki targ’ibotdan farqli ravishda bir tomonlama ta’sir ko’rsatishga emas, balki ikki tomonlama muloqotga asoslanadi. Bu jarayonda jamoatchilik fikrini o’rganish, uni tahlil qilish va unga mos ravishda kommunikatsion strategiyalar ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega.

Zamonaviy PR texnologiyalarining ahamiyati

Zamonaviy PR texnologiyalari siyosiy jarayonlarda muhim o‘rin tutadi. PR texnologiyalari deganda siyosiy PR faoliyatini amalga oshirishda qo‘llaniladigan usullar, vositalar va kommunikatsion mexanizmlar majmui tushuniladi. Bularga press-revizlar, matbuot anjumanlari, intervyular, jamoatchilik bilan uchrashuvlar, ijtimoiy tadbirlar, shuningdek, ommaviy axborot vositalari bilan tizimli hamkorlik kiradi.

PR texnologiyalari orqali siyosiy partiyalar o‘z dastur va g‘oyalarini jamoatchilikka yetkazadi, ijobiy imidj shakllantiradi hamda elektorat bilan barqaror aloqa o‘rnatadi. Ayniqsa, saylov jarayonlarida PR texnologiyalarining roli yanada oshadi, chunki aynan shu davrda jamoatchilik fikriga ta’sir ko‘rsatish muhim ahamiyat kasb etadi.

Raqamli PR texnologiyalari va ularning jamiyatdagi roli

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi siyosiy PR faoliyatini yangi bosqichga olib chiqdi. Ijtimoiy tarmoqlar, rasmiy veb-saytlar, bloglar va onlayn platformalar siyosiy kommunikatsiyaning asosiy vositalariga aylandi. Raqamli PR texnologiyalari siyosiy subyektlarga elektorat bilan bevosita, tezkor va interaktiv muloqot olib borish imkonini bermoqda.

Raqamli PRning afzalligi shundaki, u orqali jamoatchilik fikrini tezda o‘rganish, tahlil qilish va unga mos javob choralari ishlab chiqish mumkin. Bu esa siyosiy jarayonlarda ochiqlik va shaffoflikni ta’minlashga xizmat qiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, siyosiy PR texnologiyalari jamiyatda siyosiy ongni shakllantirish, jamoatchilik fikrini boshqarish va ijobiy siyosiy imidj yaratishda muhim ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy PR texnologiyalaridan samarali va mas’uliyatli foydalanish siyosiy barqarorlikni mustahkamlash, jamiyat va hokimiyat o‘rtasida ishonch muhitini yaratishga xizmat qiladi. Shu bois siyosiy PR texnologiyalarini ilmiy asosda o‘rganish va amaliyotga joriy etish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Grunig J. *Public Relations Theory*. — New York, 2014.
2. Cutlip S., Center A. *Effective Public Relations*. — London, 2012.
3. Siyosiy kommunikatsiya asoslari. — Toshkent, 2020.
4. Zamonaviy siyosiy jarayonlar va PR texnologiyalari. — Toshkent, 2022.